

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 30/12
Λουξεμβούργο, 22 Μαρτίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση C-506/09 P
Πορτογαλία κατά Transn utica - Transportes e Navega o, SA

Η έλλειψη επιμέλειας των εθνικών τελωνειακών αρχών μπορεί να δημιουργήσει ειδική κατάσταση δικαιολογούσα τη διαγραφή τελωνειακής οφειλής

Τούτο συμβαίνει σε περίπτωση που οι εν λόγω αρχές δέχονται εγγύηση μη επαρκή για την κάλυψη της τελωνειακής οφειλής η οποία γεννάται από ένα σύνολο πράξεων εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης

Κάθε μη κοινοτικό εμπόρευμα που εισέρχεται στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει, καταρχήν, να εκτελωνίζεται κατά την άφιξή του. Προκειμένου να αποφευχθεί ο συνωστισμός εμπορευμάτων στα σύνορα της Ένωσης και να καταστεί δυνατός ο εκτελωνισμός σε σημείο όσον το δυνατόν πλησιέστερα προς την επιχείρηση που είναι αποδέκτης των εμπορευμάτων, ο τελωνειακός κώδικας της Ένωσης¹ επιτρέπει τη θέση των εμπορευμάτων υπό το καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης.

Δυνάμει του καθεστώτος αυτού, τα εμπορεύματα κυκλοφορούν υπό τελωνειακή επιτήρηση στο τελωνειακό έδαφος και τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία –μεταξύ άλλων με την καταβολή εισαγωγικών δασμών– μόνο στο τελωνείο του τόπου προορισμού τους. Οι εισαγωγικοί δασμοί καθίστανται απαιτητοί σε περίπτωση που, κατά τη διαμετακόμιση, τα εμπορεύματα διαφύγουν την τελωνειακή επιτήρηση.

Πάντως, η διαγραφή ή η επιστροφή των τελωνειακών δασμών που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή των εμπορευμάτων δικαιολογείται όταν υπάρχει ειδική κατάσταση προκύπτουσα από περιστάσεις που δεν συνεπάγονται ούτε δόλο ούτε πρόδηλη αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερόμενου.

Για την εξασφάλιση της καταβολής της τελωνειακής οφειλής που ενδέχεται να γεννηθεί για εμπόρευμα το οποίο έχει υπαχθεί στο καθεστώς εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης, ο δικαιούχος του καθεστώτος (για παράδειγμα, ο μεταφορέας) πρέπει να παράσχει εγγύηση. Συναφώς, οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επιτρέψουν τη σύσταση συνολικής εγγύησης, για την κάλυψη περισσοτέρων πράξεων που συνεπάγονται ή ενδέχεται να συνεπάγονται τη γένεση τελωνειακής οφειλής. Εντούτοις, όταν η τελωνειακή αρχή διαπιστώνει ότι η εγγύηση που παρασχεθήκε δεν εξασφαλίζει ή δεν εξασφαλίζει πλέον ασφαλώς ή πλήρως την εμπρόθεσμη πληρωμή της τελωνειακής οφειλής, ζητά από τον οφειλέτη ή το πρόσωπο που ενδέχεται να καταστεί οφειλέτης, αφήνοντας του το δικαίωμα επιλογής, είτε την παροχή συμπληρωματικής εγγύησης είτε την αντικατάσταση της αρχικής εγγύησης με νέα.

Η Transn utica – Transportes e Navega o, SA, είναι πορτογαλική εταιρία οδικών μεταφορών. Κατά το διάστημα από τις 14 Απριλίου έως τις 12 Οκτωβρίου 1994, το τελωνείο της Xabregas (Πορτογαλία) εξέδωσε, ως τελωνείο του τόπου αναχώρησης, 68 δηλώσεις διαμετακόμισης υπέρ της εν λόγω εταιρίας, για τη διάθεση στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης 64 αποστολών καπνού και 4 αποστολών αιθυλικής αλκοόλης, υπό καθεστώς εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης.

Μετά την ολοκλήρωση της πράξης διαμετακόμισης διαπιστώθηκαν ορισμένες παρατυπίες. Στο πλαίσιο αυτό, οι πορτογαλικές αρχές ζήτησαν από την Transn utica να προσκομίσει αποδείξεις ως

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1).

προς το ότι είχε ενεργήσει κανονικά και νόμιμα κατά τη διαδικασία εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης και, αφετέρου, να καταβάλει τις αντίστοιχες τελωνειακές οφειλές.

Μη γνωρίζοντας περί των εν λόγω πράξεων διαμετακόμισης, η Transnautica ανακάλυψε ότι ένας από τους υπαλλήλους της είχε ενεργήσει δολίως, υπογράφοντας, εν αγνοία της, δηλώσεις διαμετακόμισης για πράξεις λαθρεμπορίου. Ο εν λόγω υπάλληλος απολύθηκε, εν συνεχεία δε καταδικάστηκε για κατ' εξακολούθηση κατάχρηση εμπιστοσύνης. Όσον αφορά την Transnautica, η έρευνα που έγινε σε βάρος της στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας περατώθηκε, με την αιτιολογία ότι η ίδια αγνοούσε τις ενέργειες του υπαλλήλου της και ότι οι εκπρόσωποί της δεν εμπλέκονταν στην επίμαχη απάτη.

Τον Νοέμβριο του 2003, η Transnautica ζήτησε τη διαγραφή και την επιστροφή του ποσού της τελωνειακής οφειλής που γεννήθηκε λόγω της εισαγωγής των επίμαχων 68 αποστολών. Στις 6 Ιουλίου 2005, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, απέρριψε την αίτηση της Transnautica². Συγκεκριμένα, η Επιτροπή έκρινε ότι η εταιρία δεν βρισκόταν σε ειδική κατάσταση δικαιολογούσα τη διαγραφή και την επιστροφή της τελωνειακής οφειλής.

Τον Οκτώβριο του 2005, η Transnautica άσκησε προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] με την οποία ζήτησε την ακύρωση της απόφασης αυτής της Επιτροπής. Με απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2009³, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι πορτογαλικές τελωνειακές αρχές είχαν δεχθεί ανεπαρκή εγγύηση για τις επίμαχες 68 δηλώσεις διαμετακόμισης. Συγκεκριμένα, αν οι πορτογαλικές τελωνειακές αρχές είχαν ελέγξει, κατά τον χρόνο της εκδόσεως των επίμαχων δηλώσεων, κατά πόσον το ποσό των δασμών και των λοιπών επιβαρύνσεων που ενδέχεται να γεννηθούν για κάθε φορτίο καλυπτόταν από τη συνολική εγγύηση που η Transnautica είχε παράσχει, η έκδοση των 68 δηλώσεων δεν θα είχε καταστεί δυνατή. Αυτή η έλλειψη επιμέλειας περιήγαγε την Transnautica σε ειδική κατάσταση η οποία υπερβαίνει τον συνήθη εμπορικό κίνδυνο της οικονομικής της δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Πορτογαλία άσκησε κατά της ως άνω απόφασης του Πρωτοδικείου αίτηση αναίρεσής ενώπιον του Δικαστηρίου.

Με την απόφασή του που εκδόθηκε σήμερα, το Δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση αναίρεσής και επικυρώνει την απόφαση του Πρωτοδικείου με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο καταλήγει ότι το Πρωτοδικείο βασίμως έκρινε ότι η έλλειψη επιμέλειας των πορτογαλικών τελωνειακών αρχών –η οποία κατέστησε αναποτελεσματικές τις διαδικασίες ελέγχου που είχε προβλέψει η Transnautica – δημιούργησε ειδική κατάσταση δικαιολογούσα τη διαγραφή της τελωνειακής οφειλής.

Καταρχάς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η δράση και οι έλεγχοι των αρμοδίων εθνικών τελωνειακών αρχών είναι ουσιώδεις όχι μόνον κατά τον χρόνο καταρτίσεως του πιστοποιητικού εγγύησης, αλλά και κάθε φορά που συνολική εγγύηση, προοριζόμενη για την κάλυψη πλειόνων πράξεων διαμετακόμισης, χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση και την κάλυψη των πράξεων αυτών. Επομένως, μολονότι ο τελωνειακός κώδικας δεν προβλέπει ρητή υποχρέωση ελέγχου της επάρκειας της συνολικής εγγυήσεως, εντούτοις, **στις τελωνειακές αρχές εναπόκειται να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα σε περίπτωση που διαπιστώσουν ότι υφίσταται απόκλιση μεταξύ του ποσού της συσταθείσας εγγυήσεως και του συνόλου των δασμών που οφείλονται για μια συγκεκριμένη ομάδα πράξεων διαμετακόμισης.**

Εν συνεχεία, **το Δικαστήριο επικυρώνει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Πρωτοδικείο και κατά το οποίο η εγγύηση που οι τελωνειακές αρχές απαίτησαν στην προκειμένη περίπτωση ήταν ανεπαρκής.** Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η πράγματι συσταθείσα συνολική εγγύηση ουδέποτε κάλυψε περισσότερο από το 7,29 % των εν λόγω δασμών, ενώ το ποσό αυτής θα έπρεπε να καλύπτει, τουλάχιστον, ποσοστό 30 % των εν λόγω δασμών.

² Απόφαση REM 05/2004 της Επιτροπής, περί αρνήσεως διαγραφής και επιστροφής ορισμένων εισαγωγικών δασμών στην Transnautica – Transportes e Navegação SA.

³ Υπόθεση Transnautica– Transportes e Navegação SA κατά Επιτροπής (T-385/05).

Εξάλλου, το Δικαστήριο επικυρώνει τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου όσον αφορά την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ, αφενός, της έλλειψης επιμέλειας που επέδειξαν οι εν λόγω αρχές –η οποία είχε ως συνέπεια οι πράξεις διαμετακόμισης να μην υποβληθούν σε κανένα από τα προβλεπόμενα από την εφαρμοστέα νομοθεσία μέτρα ελέγχου– και, αφετέρου, της υπάρξεως ειδικής καταστάσεως. Ως προς το σημείο αυτό το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Πορτογαλία, το Πρωτοδικείο δεν αποφάνθηκε επί του ζητήματος αν υφίστατο αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του εσφαλμένου υπολογισμού του ποσού της συνολικής εγγυήσεως και της γενέσεως οφειλής. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο εξέτασε αν θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση διαφοράς ήταν ικανά να αποτελέσουν «ειδική κατάσταση» δικαιολογούσα τη διαγραφή της τελωνειακής οφειλής. Στο πλαίσιο αυτό, αν οι τελωνειακές αρχές είχαν τηρήσει τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με τον υπολογισμό του ποσού της συνολικής εγγυήσεως που έπρεπε να συσταθεί, οι 68 δηλώσεις διαμετακόμισης δεν θα είχαν εκδοθεί και, επομένως, καμία πράξη από αυτές οι οποίες εν συνεχεία κρίθηκαν δόλιες δεν θα είχε πραγματοποιηθεί.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582